

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права та правосуддя

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсових робіт для здобувачів вищої освіти
освітнього ступеня «бакалавр» денної та заочної форми навчання
спеціальності 081 «Право»
освітньо-професійної програми
«Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)»

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
кримінального права та правосуддя
Протокол № 1 від 12.01. 2023 року

Чернігів 2023

Кримінальне право. Методичні вказівки до виконання курсових робіт для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» денної та заочної форми навчання за спеціальності 081 «Право» освітньо-професійної програми «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / Укл.: Коломієць Н.В., Целуйко М.Ф. Чернігів: ННІ права і соціальних технологій НУ «Чернігівська політехніка», 2023. 42 с.

Укладач: Коломієць Наталія Володимирівна, завідувачка кафедри кримінального права та правосуддя, д.ю.н., професор.

Целуйко Михайло Федорович, доцент кафедри кримінального права та правосуддя, к.ю.н.

Відповідальний за випуск: Сенченко Надія Миколаївна, заступник завідувачки кафедри кримінального права та правосуддя, к.ю.н., доцент.

Рецензент: Селецький Олексій Вікторович, декан юридичного факультету Навчально-наукового інституту права і соціальних технологій НУ «Чернігівська політехніка», к.ю.н., доцент.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ, СТРУКТУРИ ТА ОБСЯГУ КУРСОВОЇ РОБОТИ	5
1.1 Загальні положення.....	5
1.2 Основні вимоги та структура курсової роботи	5
1.3 Виконання курсової роботи.....	9
2. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ	14
2.1 Порядок вибору теми курсової роботи	14
2.2 Рекомендовані теми курсових робіт.....	14
3. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ	24
3.1 Форма виконання курсової роботи.....	24
3.2 Керівництво курсовою роботою	25
3.3 захист курсової роботи.....	27
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ КУРСОВОЇ РОБОТИ	29
ДОДАТКИ	32

ВСТУП

Виконання курсових робіт для здобувачів вищої освіти юридичного факультету є необхідним і найважливішим етапом поглиблення і закріплення теоретичних і практичних знань з навчальної дисципліни «Кримінальне право». Згідно навчального плану курсова робота з навчальної дисципліни «Кримінальне право» виконується на основі діючого законодавства України.

При виконанні курсової роботи рекомендується використовувати не тільки спеціальну літературу, а й матеріали судової практики, пропозиції щодо внесення змін у законодавство. Особливу увагу варто приділити Рішенням та Висновкам Конституційного Суду України, постановам Пленуму Верховного Суду України, роз'ясненням та правовим позиціям Верховного Суду України, де містяться важливі тлумачення та роз'яснення з питань тлумачення і застосування чинного кримінального законодавства.

Метою виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Кримінальне право» є виявлення творчих здібностей здобувача вищої освіти, його вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, забезпечення кращого засвоєння курсу «Кримінальне право» шляхом самостійної роботи.

Кожен здобувач вищої освіти під час написання курсової роботи повинен засвоїти знання з навчальної дисципліни і отримати відповідні практичні навички, необхідні та достатні для його підготовки як юриста, на рівні вимог, що пред'являються освітньо-професійною програмою «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)».

У курсовій роботі повинна знайти відображення, крім відповідних вказівок, і судова практика з конкретних справ, якщо в курсовій роботі питання торкаються питань кваліфікації діянь, а також відмежування одного складу злочину від іншого. При цьому може бути використано матеріали судової практики, опублікованих у спеціалізованих виданнях.

Приклади із судової практики повинні викладатися лаконічно і стосуватися конкретної ситуації, зазначеної в курсовій роботі. Для самоконтролю і правильного розподілу часу здобувач вищої освіти разом з керівником складає календарний план виконання роботи.

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ, СТРУКТУРИ ТА ОБСЯГУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1.1 Загальні положення

Курсова робота - один з важливих етапів підготовки майбутнього фахівця у закладі вищої освіти. Її науковий рівень, грамотність викладу, правильність оформлення, вміння здобувача вищої освіти в процесі захисту обґрунтувати і довести правомірність викладених у роботі думок, висновки свідчитимуть про рівень володіння досліджуваним матеріалом та можливість самостійного опрацювання обраної теми.

Виконання курсової роботи передбачає вироблення навичок самостійної роботи з науковими джерелами і оволодіння методикою досліджень, а також здатність обрати і проаналізувати наукову або практичну проблему роботи, самостійно узагальнити опрацьований матеріал, обґрунтувати висновки.

Метою курсової роботи є:

- систематизація і поглиблення теоретичних та практичних знань з обраної спеціальності і спеціалізації, їх застосування при вирішенні конкретних завдань, розуміння існуючих у праві проблем і набуття вміння їх розв'язувати;
- оволодіння методикою дослідження, узагальнення та логічного викладу матеріалу;
- розвиток вміння здобувача вищої освіти самостійно вивчати й узагальнювати законодавчі та наукові літературні джерела, юридичну практику.

Загальні вимоги до курсової роботи:

- чітка логічність та послідовність побудови роботи і викладу матеріалу;
- глибина дослідження та повнота висвітлення питань;
- переконливість аргументації викладених думок;
- точність формулювань, конкретність викладу матеріалу;
- обґрунтованість висновків і рекомендацій;
- грамотне технічне оформлення роботи.

1.2 Основні вимоги та структура курсової роботи

Курсова робота виконується українською мовою (або іншими мовами у залежності від теми роботи).

Курсова робота виконується у друкованому вигляді із застосуванням персональної комп'ютерної техніки.

Обсяг роботи повинен складати 30-35 сторінок друкованого тексту.

Рекомендовані орієнтири стосуються основного тексту курсової роботи і не поширюються на титульну сторінку, зміст роботи, список використаних джерел та на додатки.

Допускаються відхилення від зазначених орієнтирів у межах 10%. Якщо обсяг курсової роботи перевищує вказані межі, рецензент може відмітити це як її недолік. Якщо обсяг курсової роботи є меншим за встановлену норму, така робота, як правило, не допускається до захисту.

Структуру курсової роботи складають:

1) *титульний аркуш*, повинен містити найменування вищого навчального закладу та органу, якому він підпорядковується, факультету, а також кафедри, на якій виконана курсова робота; найменування навчальної дисципліни, з якої виконується курсова робота; тему курсової роботи, прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти, номер навчальної групи; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника; місто і рік виконання (*додаток 1*).

2) *зміст роботи* (включає план роботи із вказівкою на загальні розділи та параграфи, що їх конкретизують, а також зазначення сторінок вступу, досліджуваних питань за планом, висновків, списку використаних джерел (*додаток 2*);

3) *вступ*, в якому здобувач вищої освіти обґрунтовує актуальність обраної теми курсової роботи, визначає предмет та межі дослідження, у загальних рисах характеризує використані ним джерела.

Розглянемо більш детально компоненти вступу:

- *актуальність теми* (актуальність у перекладі з латинської означає важливість, практичну значущість проблеми), яка розкривається шляхом аналізу та порівняння з відомими дослідженнями вибраної проблеми, визначення необхідності та доцільності дослідження для розвитку відповідної галузі;

- *мета і завдання курсової роботи* – залежно від того, наскільки зрозуміло і точно сформульовано мету та завдання курсової роботи, настільки вдалим буде її план, організація виконання, стиль викладу. Правильне визначення мети і завдань курсової роботи дасть змогу здобувачу вищої освіти визначити зміст курсової роботи, упорядкувати пошук аналізу матеріалу, підвищити якість роботи, уникнути загальних міркувань. Мета курсової роботи повинна бути тісно пов'язана з назвою її теми. На основі сформульованої мети здобувач вищої освіти має визначити основні завдання, які необхідно розв'язати в процесі виконання курсової роботи. Завдання повинні конкретизувати основну мету роботи;

- *визначення об'єкта і предмета курсової роботи*. Об'єкт – це загальний образ явища процесу, що вивчається (наприклад, нормативно-правові акти, економічна політика, соціальна робота і т. д.), предмет дослідження – це частина об'єкта, яка досліджується.

- *вибір методів проведення дослідження*. У вступі визначають методи дослідження (способи), які використовувались при написанні курсової роботи.

Метод – це спосіб досягнення поставленої мети. Метод об'єднує суб'єктивні й об'єктивні аспекти пізнання. Дамо коротку характеристику основних загальнонаукових методів пізнання.

Спостереження – це метод безпосереднього вивчення предметів і явищ шляхом реєстрації подій, явищ, ситуацій, фактів тощо за місцем їх безпосереднього виникнення.

Порівняння – це метод виявлення відмінностей між об'єктами, знаходження в них спільного за допомогою органів чуття чи спеціальних пристроїв.

Підрахунок – це метод знаходження числа, що визначає кількісне співвідношення однотипних об'єктів або їх параметрів, котрі характеризують ті чи інші властивості.

Експеримент – це метод науково-дослідницької діяльності в результаті якої перевіряється істинність гіпотез або виявляються закономірності об'єктивного світу. Під час експерименту дослідник втручається в процес, який він вивчає, з метою пізнання. При цьому одні умови досліду ізолюються, інші виключаються, а деякі підсилюються або послаблюються.

Узагальнення – це метод визначення загального поняття, в якому відображається головне або основне, що характеризує об'єкти певного класу. За допомогою методу узагальнення утворюються нові наукові поняття, формулювання законів і теорій тощо.

Абстрагування – це метод відвертання уваги в думках від несуттєвих властивостей, зв'язків, відношень предметів і виділення декількох сторін, що цікавлять дослідника. Абстрагування, як правило, здійснюється в два етапи. На першому етапі визначаються несуттєві властивості, зв'язки тощо, на другому – досліджуваний об'єкт замінюють іншим, більш простим, тобто спрощеною моделлю, яка зберігає головне в складному.

Аксиоматичний метод – це метод побудови наукової теорії, при якому деякі твердження (аксіоми) приймаються без доведень і тоді використовуються для отримання решти знань (за певними логічними правилами).

Аналіз – це метод пізнання, при якому предмет дослідження (об'єкт, властивості тощо) розкладається на окремі складові частини.

Синтез – це метод поєднання окремих сторін предмета дослідження в єдине ціле.

Одним із методів наукового пізнання є *аналогія*, на допомогу якої одержують знання про предмети і явища на основі їх подібності з іншими.

Гіпотетичний метод пізнання передбачає розробку наукової гіпотези на основі вивчення суті досліджуваного явища за допомогою описаних вище способів пізнання. Потім формулюються гіпотези, складається схема алгоритму (моделі), здійснюється її вивчення, аналіз і розробка теоретичних положень.

Як у соціально-економічних, так і в юридичних дослідженнях часто використовують *історичний метод* пізнання. Цей метод передбачає дослідження виникнення, формування і розвитку об'єктів у хронологічній послідовності, в результаті чого дослідник одержує додаткове знання про процес, який вивчає.

Крім методів, можна визначити рівні, засоби, правила і прийоми, які застосовувалися дослідником.

У вступі бажано вказувати також ступінь наукової розробки проблеми.

Остаточне редагування вступної частини роботи доцільно виконувати на завершальній стадії виконання, коли проблема, що досліджується постає перед автором у повному обсязі.

4) основна частина курсової роботи являє собою змістовне розкриття питань, які становлять предмет дослідження. Матеріал основної частини курсової роботи здобувач вищої освіти повинен викладати послідовно, логічно, взаємопов'язувати окремі його розділи, повністю розкриваючи тему роботи. Для цього необхідно приділити увагу сучасним теоретичним і методичним розробкам, розглянути і творчо осмислити відповідну наукову літературу та періодичні видання, визначити

своє ставлення до дискусійних питань теми курсової роботи. На основі аналізу емпіричних або звітних даних, особистих вражень та узагальнень потрібно зробити необхідні висновки, висвітлити досягнуті успіхи, зазначити існуючі недоліки, а також висловити пропозиції щодо можливостей подальшого покращання діяльності об'єкта курсової роботи.

У розділах основної частини дається:

- огляд літератури за темою: окреслюються основні етапи розвитку наукової думки за проблемою курсової роботи, висвітлюються нормативні, наукові та навчальні джерела, визначаються невирішені питання.

При роботі над курсовою роботою необхідно звернути увагу і на таке питання, як розбивка тексту на абзаци. Кожен абзац повинен містити в собі певну думку, виражену однією чи кількома фразами або реченнями. При написанні курсової роботи повинні даватися посилання на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в роботі. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

5) висновки - вони включають основні підсумки проведеного дослідження переважно в теоретичному плані, а також практичні пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення законодавства та юридичної практики, проведення організаційно-технічних заходів, створення чи вдосконалення методики досліджень тощо;

б) список використаних джерел - у ньому наводяться лише ті джерела, на які зроблені посилання в курсовій роботі та які були опрацьовані автором при написанні роботи. При цьому мають бути дотримані певні правила щодо назви джерел та послідовності їх розміщення у списку. Кількість використаних джерел не повинна бути меншою ніж 30 найменувань.

Використовуючи в курсовій роботі нормативні чи практичні матеріали, теоретичні положення інших авторів, здобувач вищої освіти має посилатись на відповідні джерела. Не допускаються так звані "запозичення", коли матеріали чи положення видаються за власний доробок здобувача вищої освіти.

Відповідні запозичення оформляються у курсовій роботі у вигляді посилань на ті чи інші джерела (нормативні чи літературні) – це так звані зноски. Відповідні зноски оформляються за допомогою комп'ютерної техніки. Зноска повинна містити всі офіційні дані про джерело з якого запозичений текст в курсовій роботі (якщо це нормативний акт, то всі його реквізити, якщо це літературне джерело, то крім офіційних реквізитів ще й сторінку з якої запозичений текст).

Список літератури (бібліографічний апарат) в курсовій роботі - це ключ до джерел, якими користувався автор при її написанні. Він свідчить про сутність обізнаності здобувача вищої освіти в літературі по темі роботи.

Бібліографічний список - це елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описуваних використаних джерел і вміщується після висновків. Такий список є складовою частиною курсової роботи, відображає самотійну творчу роботу її автора, дозволяє оцінити ступінь фундаментальності проведеного дослідження.

Разом із оформленням списку використаних джерел слід звернути увагу на можливі способи оформлення зносок (посилань на джерела).

Список використаних джерел розміщується в алфавітному порядку із розміщенням спочатку нормативних джерел, а потім літературних та інших видів джерел. Всі використані джерела нумерують. Посилання наводять одразу після закінчення цитати в квадратних дужках, де вказують порядковий номер джерела у списку використаної літератури та відповідні сторінки джерела (наприклад: [5, с. 18], що означає п'яте джерело з опису використаних джерел, текст виноски знаходиться на вісімнадцятій сторінці цього джерела, або [8, с. 28-30], що означає восьме джерело зі списку використаних джерел, текст виноски знаходиться з двадцять восьмої по тридцять сторінку). У випадках використання нормативних актів для виноски використовується тільки номер відповідного джерела зі списку використаної літератури (наприклад: [10], що означає десяте джерело зі списку літератури, і якщо сторінки не зазначені, то це один з нормативних актів; або [15; 17; 22] – це означає, що використано три нормативних акти, які в списку використаних джерел зазначаються під номерами п'ятнадцять, сімнадцять, двадцять два).

1.3 Виконання курсової роботи

Після затвердження теми курсової роботи здобувач вищої освіти повинен розпочати її виконання. Як правило, ця робота включає такі етапи: 1) попереднє ознайомлення з джерелами; 2) визначення предмета та меж дослідження і складання плану роботи; 3) збір необхідних для написання курсової роботи матеріалів та їх опрацювання; 4) написання курсової роботи; 5) врахування зауважень наукового керівника та остаточне оформлення курсової роботи.

Попереднє ознайомлення з джерелами включає опрацювання відповідних розділів підручників та навчальних посібників, монографій, дисертацій, публікацій в періодичних виданнях, опрацювання нормативних джерел та роботу з бібліографічними довідниками, бібліотечними каталогами, збірниками судової та іншої правозастосовчої практики тощо.

Результатом такої роботи повинно бути складання списку джерел, що будуть використовуватися при написанні курсової роботи, його систематизація та упорядкування. Цей список в процесі роботи може доповнюватися та уточнюватися.

Визначення об'єкта, предмета, меж та мети дослідження курсової роботи має на меті з'ясування та встановлення кола питань, які мають бути в ній розглянуті. Для цього здобувач вищої освіти повинен опрацювати основні теоретичні джерела з теми курсової роботи, проконсультуватись з науковим керівником і сформулювати конкретні питання, які, на його думку, мають становити основний зміст курсової роботи.

При з'ясуванні об'єкта, предмета і мети дослідження слід зважати на те, що між ними і темою курсової (дипломної) роботи є системні логічні зв'язки.

Об'єктом дослідження є вся сукупність відношень різних аспектів теорії і практики науки, яка слугує джерелом необхідної для дослідника інформації. Правильне, науково обґрунтоване визначення об'єкта дослідження – це не формальна, а суттєва, змістова наукова акція, зорієнтована на виявлення місця і

значення предмета дослідження в більш цілісному і широкому понятті дослідження. Треба знати, що об'єкт дослідження – це частина об'єктивної реальності, яка наданому етапі стає предметом практичної і теоретичної діяльності людини як соціальної істоти (суб'єкта).

Предмет дослідження – це тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі, є головними, визначальними для конкретного дослідження. Предмет дослідження є таким його елементом, який включає сукупність властивостей і відношень об'єкта, опосередкованих людиною (суб'єктом) у процесі дослідження з певною метою в конкретних умовах. Таким чином, предмет дослідження є вужчим, ніж об'єкт. Правильне визначення мети роботи дасть змогу здобувачу вищої освіти виокремити в ній основний напрям дослідження, упорядкувати пошук і аналіз матеріалу, підвищити якість роботи, уникнути загальних міркувань.

Мета курсової роботи повинна бути тісно пов'язана з назвою її теми. На основі сформульованої мети здобувач вищої освіти має визначити основні завдання, які слід розв'язати в процесі виконання роботи. Завдання мають конкретизувати основну мету роботи.

Отже, наявність поставленої мети дослідження дозволяє визначити **завдання дослідження**, які можуть включати такі складові:

- вирішення певних теоретичних питань, які входять до загальної проблеми дослідження (наприклад, визначення сутності понять, явищ, процесів, подальше їх вдосконалення);
- вивчення ознак, рівнів функціонування, критеріїв ефективності, принципів та умов застосування тощо);
- всебічне (за необхідності й експериментальне) вивчення практики вирішення даної проблеми, виявлення її типового стану, недоліків і труднощів, їх причин, типових особливостей передового досвіду; таке вивчення дає змогу уточнити, перевірити дані, опубліковані в спеціальних неперіодичних і періодичних виданнях, підняти їх на рівень наукових фактів, обґрунтованих у процесі спеціального дослідження;
- обґрунтування необхідної системи заходів щодо вирішення даної проблеми;
- розробка методичних рекомендацій та пропозицій щодо використання результатів дослідження у практиці роботи відповідних установ (організацій).

Наявність плану курсової роботи дозволяє висвітлити в ній тільки ті питання, котрі стосуються теми, забезпечити чіткість і послідовність у викладі матеріалу, уникнути повторів, науково організувати самостійну роботу у певній мірі зекономити час.

Складання плану не повинно відбуватися механічно. Для чіткого визначення кола питань, котрі необхідно розглянути, кожний розділ плану можна розділити на дрібніші підрозділи. При цьому слід пам'ятати, що занадто перевантажувати план роботи багатьма питаннями недоцільно. Перша ознака неправильно складеного плану – повторення одним з питань назви теми. Кожне окреме питання повинне розкривати тільки її частину.

Після складення плану роботи необхідно узгодити його з науковим керівником. Без такого погодження приступати до розкриття теми не рекомендується, так як невдало складений план може звести нанівець всю подальшу роботу.

Результатом цього етапу має бути складений у встановленій формі і погоджений з керівником план курсової роботи.

Збір та опрацювання матеріалів, необхідних для написання курсової роботи. Як правило, така робота проводиться здобувачем вищої освіти у вільний від навчання час і передбачає дослідження кола основних питань, що внесені до пунктів плану курсової роботи. Тому зміст її залежить від характеру тих питань, які мають бути розглянуті в курсовій роботі. Автор роботи повинен проаналізувати діючі нормативні джерела, при необхідності порівняти їх із тими, що вже втратили чинність, а також розглянути історичний аспект досліджуваного питання. Крім цього здійснюється вивчення та аналіз теоретичного матеріалу з обраної теми.

Якщо розгляд зазначених питань передбачає використання матеріалів юридичної практики, основне завдання здобувача вищої освіти - зібрати та проаналізувати такі матеріали.

Вивчення літератури варто починати з праць, де проблема відображається в цілому, а потім перейти до більш спеціалізованих досліджень. Починати ознайомлення з виданням треба з титульного аркуша, з'ясувавши, де, ким, коли воно було видано. Необхідно переглянути зміст, який розкриває структуру видання, наповнення його розділів, звернутися до передмови, де розкрито призначення видання, завдання, поставлені в ньому автором. Читаючи видання, треба уважно стежити за авторською думкою, вміти відрізнити головні положення від доказів й ілюстративного матеріалу. Часто статті з наукових збірок складні для сприйняття, тому слід їх читати кілька разів, намагаючись виділити головну ідею та аргументи, якими автор її доводить. З'ясовуючи це, треба виписати всі необхідні цитати, цифри, факти умови аргументи, якими оперує автор, доводячи основну ідею статті. Опрацьовуючи матеріали, слід постійно пам'ятати тему, мету та завдання курсової роботи, щоб виписувати тільки те, що має відношення до теми дослідження. Залежно від теми дослідження, поставленої мети та конкретних завдань, а також специфіки та значущості даного джерела вибирають той чи інший вид запису. Найбільш поширеними серед них є:

1) складання логічного плану, тобто послідовний перелік питань, які розглядаються в науковій роботі. Часом до нього додають пояснення і приклади;

2) анотація наукової роботи – короткий опис змісту книги чи статті, який часто поєднує в собі й оцінку твору;

3) виписування цитат для підтвердження тієї чи іншої думки автора. Цитувати потрібно найбільш важливе, суттєве, по можливості, завершеними думками, кожна цитату необхідно брати в лапки і після неї в дужках вказувати використане джерело (номер роботи із списку підбраної використаної літератури і сторінку, відокремивши їх комою, наприклад: [5, с. 32]) або оформлювати іншим дозволеним способом;

4) складання тез, тобто сформулювати основні положення, твердження, які послідовно, коротко, часто в категоричній формі передають основний зміст роботи без пояснень та доказів. Кожна теза самостійна, плавного переходу між ними може і не бути;

5) поширеною формою запису є конспект. Це стислий, логічно зв'язаний виклад всього змісту книги чи статті. Конспектування об'єднує в собі різні види запису: тези, що становлять його основу, поряд з передачею роздумів автора, доказів використовують цитати. На окремі частини роботи може бути складений логічний план. Конспекти бувають різні: тематичні, систематичні, прості або складні, короткі або розширені, можуть бути доповнені різними таблицями, схемами, малюнками, прикладами, поясненнями тощо.

Залежно від поставлених завдань роботи та значущості джерела використовують той чи інший вид запису або ж їх комплекс.

Використання різних видів запису дасть можливість глибоко й об'єктивно проаналізувати сутність досліджуваної проблеми, оцінити теоретичне і практичне значення даної роботи, зробити відповідні висновки щодо глибини, широти розробки досліджуваної проблеми. І все це відобразити в роботі.

Проаналізований та систематизований матеріал викладається відповідно до змісту у вигляді окремих розділів і підрозділів. Чим ширшим і різноманітнішим буде коло джерел, якими здобувач вищої освіти користувався, тим вищою є теоретична та практична цінність його дослідження. Автор роботи повинен проаналізувати діючі нормативні джерела, при необхідності порівняти їх з тими, що вже втратили чинність, а також розглянути історичний аспект досліджуваного питання. Крім цього, здійснюється вивчення та аналіз теоретичного матеріалу з обраної теми.

Якщо розгляд зазначених питань передбачає використання матеріалів юридичної практики, основне завдання здобувача вищої освіти – зібрати та проаналізувати такі матеріали.

Результатом проведеної на цьому етапі роботи має бути зібраний і опрацьований здобувачем вищої освіти практичний та інший матеріал для безпосереднього написання курсової роботи.

Написання курсової роботи. Готуючись до викладення тексту курсової роботи, доцільно ще раз уважно прочитати її назву, що містить проблему, яка повинна бути розкрита. Проаналізований та систематизований матеріал викладається відповідно до змісту у вигляді окремих розділів і підрозділів. Кожний розділ (глава) висвітлює самостійне питання, а підрозділ (параграф) – окрему частину цього питання. Починаючи працювати над розділом, доцільно відмітити його головну ідею, а також перерахувати питання, котрі планується висвітлити у кожному з підрозділів. Тези необхідно підтверджувати фактами, думками різних авторів, результатами анкетування та експерименту, аналізом конкретного практичного досвіду.

Відповідно до розробленого і погодженого з науковим керівником плану здобувач вищої освіти висвітлює кожне з передбачених у ньому питань. При цьому він, як правило:

- 1) наводить і розглядає різні погляди щодо спірних проблем окремими науковцями та практичними працівниками;
- 2) визначає свою позицію щодо спірних проблем, підтримуючи одну чи декілька висловлених точок зору або формулюючи свою власну точку зору з відповідних аргументів;
- 3) аналізує відповідні положення нормативних актів чи інших першоджерел;
- 4) використовує матеріали юридичної практики, інші матеріали ілюстративного

характеру (статистичні дані, узагальнення, витяги з архівних документів тощо);

5) підтримує чи вносить пропозиції щодо вдосконалення законодавства та поліпшення практики його застосування; формулює інші пропозиції спеціально-юридичного, техніко-юридичного чи теоретичного характеру.

Результатом цієї стадії є написання першого варіанта курсової роботи, який подається здобувачем вищої освіти для ознайомлення (перевірки) своєму керівникові.

Врахування зауважень керівника та остаточне оформлення курсової роботи. Здобувач вищої освіти повинен врахувати сформульовані науковим керівником курсової роботи конкретні зауваження. Залежно від, характеру та змісту зауважень він виправляє юридичні, стилістичні та орфографічні помилки, доповнює курсову роботу новими положеннями, у разі необхідності використовує додаткові матеріали правозастосовчої практики, уточнює чи змінює свою позицію щодо спірних проблем тощо. Після цього за погодженням з керівником здобувач вищої освіти може передати йому для ознайомлення другий (повторний) варіант своєї курсової роботи або лише тих її частин (фрагментів), до яких були зроблені найбільш істотні зауваження.

Результатом цієї роботи має бути остаточний варіант курсової роботи, погоджений з керівником і оформлений відповідно до встановлених вимог.

2. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

2.1 Порядок вибору теми курсової роботи

Виконання курсової роботи розпочинається з вибору здобувачем вищої освіти теми.

Обрання теми курсової роботи здійснюється із переліку розроблених та рекомендованих кафедрою кримінального права та правосуддя варіантів на власний розсуд. Одна й та тема не може бути обрана двома здобувачами вищої освіти з однієї академічної групи.

Здобувач вищої освіти має право запропонувати самостійно сформульовану тему курсової роботи, виходячи з інтересів науково-практичного характеру та можливостей пошуку необхідної інформації. Запропонована тема повинна мати спрямованість, що відповідає дисципліні «Кримінальне право», та бути узгодженою кафедрою кримінального права та правосуддя.

Тема курсової роботи обирається здобувачем вищої освіти та узгоджується з керівником протягом перших 20 днів навчання в тому семестрі, в якому запланована курсова робота.

2.2 Рекомендовані теми курсових робіт

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1. Поняття та предмет кримінального права.
2. Завдання кримінального права.
3. Функції кримінального права України.
4. Принципи кримінального права.
5. Система кримінального права.
6. Взаємозв'язок кримінального права з іншими галузями права.
7. Взаємозв'язок кримінального права з юридичними та неюридичними дисциплінами.
8. Проблеми удосконалення кримінального права на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції в Україні.
9. Історія розвитку кримінального законодавства України: питання Загальної частини.
10. Наука кримінального права: питання Загальної частини.
11. Антропологічний напрям у кримінально-правовій науці.
12. Класичний напрям у кримінально-правовій науці.
13. Соціологічний напрям у кримінально-правовій науці.
14. Закон про кримінальну відповідальність.
15. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність.
16. Характеристика останніх змін до Загальної частини КК України.
17. Кримінальна відповідальність за законодавством зарубіжних країн.
18. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі.

19. Чинність закону про кримінальну відповідальність у просторі.
20. Видача злочинців: національне та міжнародно-правове регулювання і практика реалізації.
21. Імплементация норм міжнародного права у кримінальне законодавство України.
22. Вчення про злочин у теорії кримінального права.
23. Ознаки кримінального правопорушення та відмінність кримінального правопорушення від інших правопорушень.
24. Класифікація кримінальних правопорушень.
25. Проблеми запровадження кримінальних проступків у кримінальне законодавство України.
26. Вчення про склад кримінального правопорушення: поняття, історія становлення, сучасні проблеми, перспективи розвитку.
27. Склад кримінального правопорушення: поняття, значення, зміст, ознаки.
28. Обов'язкові і факультативні ознаки складу кримінального правопорушення.
29. Об'єкт кримінального правопорушення.
30. Предмет кримінального правопорушення.
31. Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення.
32. Причинний зв'язок у кримінальному праві.
33. Факультативні ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення: поняття, види та їх загальна характеристика.
34. Суб'єкт кримінального правопорушення: поняття, види, зміст.
35. Поняття неосудності та її критерії.
36. Обмежена осудність: теоретичні та практичні проблеми.
37. Суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення.
38. Концепції вини у теорії кримінального права.
39. Поняття та форми вини у кримінальному праві.
40. Умисел та його види.
41. Необережність та її види у кримінальному праві.
42. Складна (змішана) форма вини та її значення.
43. Мотив і мета складу кримінального правопорушення.
44. Поняття та види помилок у кримінальному праві.
45. Поняття й види стадій вчинення кримінального правопорушення.
46. Закінчене кримінальне правопорушення.
47. Незакінчене кримінальне правопорушення та його види.
48. Готування до кримінального правопорушення.
49. Замах на кримінальне правопорушення та його види.
50. Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця та її значення.
51. Форми співучасті у кримінальному праві.
52. Види співучасників кримінального правопорушення за кримінальним законом.
53. Причетність до кримінального правопорушення та її види.
54. Поняття та загальна характеристика множинності кримінальних правопорушень.

55. Поняття та види одиничного кримінального правопорушення.
56. Повторність як вид множинності кримінальних правопорушень.
57. Сукупність як вид множинності кримінальних правопорушень.
58. Рецидив як вид множинності кримінальних правопорушень.
59. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння: поняття, види та загальна характеристика.
60. Необхідна оборона як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння.
61. Уявна оборона як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння.
62. Затримання особи, що вчинила злочин як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння.
63. Крайня необхідність як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння.
64. Фізичний або психічний примус як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння.
65. Виконання наказу або розпорядження як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння.
66. Діяння, пов'язане з ризиком як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння.
67. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння.
68. Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння.
69. Поняття та види звільнення від кримінальної відповідальності.
70. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям.
71. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим.
72. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки.
73. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з із зміною обстановки.
74. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
75. Вчення про покарання у теорії кримінального права.
76. Поняття і мета покарання за кримінальним законом України.
77. Система та види покарань за кримінальним законом України.
78. Основні покарання за кримінальним законом України.
79. Додаткові покарання за кримінальним законом України.
80. Покарання, що можуть призначатися і як основні, і як додаткові.
81. Штраф як вид кримінального покарання.
82. Позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу як вид кримінального покарання.
83. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю як

вид кримінального покарання.

84. Громадські роботи як вид кримінального покарання.
85. Виправні роботи як вид кримінального покарання.
86. Службові обмеження для військовослужбовців як вид кримінального покарання.
87. Конфіскація майна як вид покарання.
88. Арешт як кримінальне покарання.
89. Обмеження волі як кримінальне покарання.
90. Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців як вид кримінального покарання.
91. Позбавлення волі на певний строк як вид кримінального покарання.
92. Довічне позбавлення волі як вид кримінального покарання.
93. Принципи призначення покарання за кримінальним законодавством України.
94. Загальні засади призначення покарання за кримінальним законодавством України.
95. Обставини, які пом'якшують покарання.
96. Обставини, які обтяжують покарання.
97. Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення та за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті.
98. Призначення покарання за наявності обставин, що його пом'якшують.
99. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.
100. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень.
101. Призначення покарання за сукупністю вироків.
102. Обчислення строків покарання та правила складання покарання та зарахування строку попереднього ув'язнення.
103. Звільнення від покарання за кримінальним законом України.
104. Звільнення від покарання у зв'язку із втратою особою суспільної небезпечності.
105. Звільнення від відбування покарання за кримінальним законом України.
106. Звільнення від відбування покарання з випробуванням.
107. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.
108. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.
109. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.
110. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.
111. Звільнення від відбування покарання за хворобою.
112. Звільнення від покарання у зв'язку з амністією.
113. Звільнення від покарання у зв'язку з помилуванням.
114. Погашення та зняття судимості.
115. Заходи кримінально-правового впливу: поняття, мета, суб'єкти застосування, види.
116. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування.
117. Спеціальна конфіскація (ст. 96-1 КК).
118. Випадки застосування спеціальної конфіскації (ст. 96-2 КК).

119. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.
120. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх.
121. Особливості призначення кримінальних покарань щодо неповнолітніх.
122. Особливості звільнення неповнолітніх від кримінального покарання.
123. Особливості звільнення неповнолітніх від відбування кримінального покарання.
124. Особливості погашення та зняття судимості щодо неповнолітніх.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

1. Система Особливої частини КК України та перспективи її подальшого вдосконалення.
2. Наука кримінального права: питання Особливої частини.
3. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень.
4. Поняття, види та загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.
5. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади (ст. 109 КК).
6. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України (ст. 110 КК).
7. Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України (ст. 110-2).
8. Державна зрада (ст. 111 КК).
9. Колабораційна діяльність (ст. 111-1 КК).
10. Пособництво державі-агресору (ст. 111-2 КК).
11. Посягання на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК).
12. Диверсія (ст. 113 КК).
13. Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань (ст. 114-1).
14. Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану (ст. 114-2).
15. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.
16. Умисне вбивство (ст. 115 КК).
17. Привілейовані вбивства (ст. ст. 116-118 КК).
18. Доведення до самогубства (ст. 120 КК).
19. Умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 КК).
20. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження (ст. 122 КК).
21. Умисне легке тілесне ушкодження (ст. 125 КК).
22. Побої і мордування (ст. 126 КК).

23. Катування (ст. 127 КК).
24. Погроза вбивством (ст. 129 КК).
25. Зараження венеричною хворобою (ст. 133 КК).
26. Незаконне проведення абортів (ст. 134 КК).
27. Залишення в небезпеці та ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані (ст. ст. 135-136 КК).
28. Незаконна лікувальна діяльність (ст. 138 КК).
29. Ненадання допомоги хворому медичним працівником (ст. 139 КК).
30. Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником (ст. 140 КК).
31. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.
32. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини (ст. 146 КК).
33. Захоплення заручників (ст. 147 КК).
34. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо передачі людини (ст. 149 КК).
35. Експлуатація дітей та використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом (ст. ст. 150, 150-1 КК).
36. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.
37. Згвалтування (ст. 152 КК).
38. Примушування до вступу в статевий зв'язок (ст. 154 КК).
39. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.
40. Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії з референдуму чи діяльності офіційного спостерігача (ст. 157 КК).
41. Надання неправдивих відомостей до органу ведення Державного реєстру виборців або фальсифікація виборчих документів, документів референдуму, підсумків голосування або відомостей Державного реєстру виборців (ст. 158).
42. Підкуп виборця, учасника референдуму (ст. 160 КК).
43. Порушення рівноправності громадян, залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками (ст. 161 КК).
44. Порушення недоторканості житла (ст. 162 КК).
45. Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер (ст. 163 КК).
46. Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів (ст. 171 КК).
47. Грубе порушення законодавства про працю та угоди про працю (ст. ст. 172, 173 КК).
48. Посягання на здоров'я людей під приводом проповідувань релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів (ст. 181 КК).
49. Порушення недоторканості приватного життя (ст. 182 КК).
50. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти

власності.

51. Крадіжка (ст. 185 КК).
52. Грабіж (ст. 186 КК).
53. Розбій (ст. 187 КК).
54. Вимагання (ст. 189 КК).
55. Шахрайство (ст. 190 КК).
56. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК).
57. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою (ст. 192 КК).
58. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво (ст. 197-1 КК).
59. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.
60. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів (ст. 199 КК).
61. Контрабанда (ст. 201 КК).
62. Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів (ст. 204 КК).
63. Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом (ст. 209 КК).
64. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) (ст. 212 КК).
65. Порухення порядку здійснення операцій з металобрухтом (ст. 213 КК).
66. Незаконне використання інсайдерської інформації (ст. 232-1 КК).
67. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти довкілля.
68. Порухення правил екологічної безпеки (ст. 236 КК).
69. Незаконне полювання (ст. 248 КК).
70. Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом (ст. 249 КК).
71. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.
72. Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній (ст. 255 КК).
73. Бандитизм (ст. 257 КК).
74. Терористичний акт (ст. 258 КК).
75. Сприяння вчиненню терористичного акту та фінансування тероризму (ст. ст. 258-4, 258-5 КК).
76. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань (ст. 260 КК).
77. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем (ст. 262 КК).

78. Порухення правил поведження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами (ст. 267 КК).
79. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.
80. Порухення вимоги законодавства про охорону праці (ст. 271 КК).
81. Порухення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ст. 272 КК).
82. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.
83. Порухення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту (ст. 276 КК).
84. Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства (ст. 279 КК).
85. Порухення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст. 286 КК).
86. Незаконне заволодіння транспортним засобом (ст. 289 КК).
87. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.
88. Масові заворушення (ст. 294 КК).
89. Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку (ст. 295 КК).
90. Хуліганство (ст. 296 КК).
91. Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого (ст. 297 КК).
92. Жстоке поведження з тваринами (ст. 299 КК).
93. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення.
94. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів чи фальсифікованих лікарських засобів (ст. 305 КК).
95. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 307 КК).
96. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ст. 308 КК).
97. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту (ст. 309 КК).
98. Порухення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (ст. 320 КК).
99. Загальна характеристика злочинів у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.
100. Розголошення державної таємниці (ст. 328 КК).
101. Втрата документів, що містять державну таємницю (ст. 329 КК).

102. Незаконне переправлення осіб через державний кордон України (ст. 332 КК).
103. Ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу (ст. 335 КК).
104. Ухилення від призову за мобілізацією (ст. 336 КК).
105. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочинів проти журналістів.
106. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ст. 342 КК).
107. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу (ст. 345 КК).
108. Погроза або насильство щодо журналіста, посягання на життя журналіста (ст. 345-1, 348-1 КК).
109. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця (ст. 348 КК).
110. Захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника (ст. 349 КК).
111. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.
112. Несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж та мереж електрозв'язку (ст. 361 КК).
113. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.
114. Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК).
115. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу (ст. 365 КК).
116. Службова недбалість (ст. 367 КК).
117. Незаконне збагачення (ст. 368-2 КК).
118. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК).
119. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти правосуддя.
120. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності (ст. 372 КК).
121. Примушування давати показання (ст. 373 КК).
122. Невиконання судового рішення (ст. 382 КК).
123. Незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт, заставленого майна, яке описано чи підлягає конфіскації (ст. 388 КК).
124. Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі (ст. 389 КК).

125. Умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості (ст. 389-1 КК).
126. Ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та виді позбавлення волі (ст. 390 КК).
127. Злісна непокора вимогам адміністрації установи виконання покарань (ст. 391 КК).
128. Дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань (ст. 392 КК).
129. Втеча з місця позбавлення волі або з під-варті чи зі спеціалізованого лікувального закладу (ст. ст. 393, 394 КК).
130. Порухення правил адміністративного нагляду (ст. 395 КК).
131. Приховування злочину (ст. 396 КК).
132. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).
133. Непокора (ст. 402 КК).
134. Невиконання наказу (ст. 403 КК).
135. Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків (ст. 404 КК).
136. Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості (ст. 406 КК).
137. Самовільне залишення військової частини або місця служби (ст. 407 КК).
138. Дезертирство (ст. 408 КК).
139. Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень (ст. 426-1 КК).
140. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.
141. Пропаганда війни (ст. 436 КК).
142. Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарного режиму (ст. 346-1 КК).
143. Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни (ст. 437 КК).
144. Найманство (ст. 447 КК).
145. Загальна характеристика Особливої частини кримінального права зарубіжних країн (на прикладі однієї або кількох держав).
146. Характеристика стану останніх змін до Особливої частини КК України.

3. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1 Форма виконання курсової роботи

Основні технічні вимоги до курсової роботи:

1) Курсова робота виконується на стандартних листках паперу (А4 - 210 мм x 297 мм) з розміщенням тексту лише на одному боці аркуша.

2) При виконанні курсової роботи мають бути дотримані відповідні технічні вимоги щодо розміщення тексту (вступ, кожний новий розділ, висновки та список використаних джерел розпочинається з нової сторінки, параграфи допускається продовжувати на тій же сторінці), а також мають бути виконані встановлені правила щодо посилань на джерела.

3) Основний текст роботи друкується шляхом використання 14 шрифту (Times New Roman) із застосуванням інтервалу 1,5.

4) Текст курсової роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 30 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

5) У разі помилки, описок і графічних неточностей, які виявилися в процесі написання, необхідно замінити сторінки. Іноді (як виняток) допускається зафарбування помилки білою фарбою і нанесення на тому ж місці або між рядками виправленого тексту.

6) Заголовки структурних частин письмової роботи “ЗМІСТ”, “ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкують великими літерами, обираючи команду “по центру”. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу (крапка в кінці заголовка не ставиться).

7) Номер розділу ставлять після слова “РОЗДІЛ” арабськими цифрами, після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: “2.3.” (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

8) Текст може доповнюватися ілюстративним матеріалом у вигляді графіків, діаграм, схем тощо. Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти, діаграми) і таблиці необхідно розміщувати безпосередньо за текстом, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Якщо ілюстрації і таблиці розміщені на окремих сторінках, ці сторінки нумерують за загальною нумерацією сторінок. Таблицю чи ілюстрацію на аркуші формату, більшого за А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або в додатках.

Зміст ілюстрацій має допомагати кращому розкриттю, теми, наочно ілюструвати думки автора, і тому в тексті на кожному з них має бути посилання з коментарем.

Підпис під ілюстрацією зазвичай має такі основні елементи: найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом “Рис. ”; порядковий номер ілюстрації, який вказується без знака номера арабськими цифрами; тематичний

заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислою характеристикою зображеного; експлікацію – пояснення деталей сюжету, позначених на ілюстрації цифрами тощо.

Нумераційний заголовок (Рис. 1., Рис. 2.) розміщують під графіком (схемою) поряд із тематичним заголовком. Тематичний заголовок ілюстрації розміщують після нумераційного. За необхідності далі наводять пояснювальні дані (експлікацію).

9) Сторінки курсової роботи мають бути пронумеровані (у правому верхньому кутку. Розпочинати нумерацію слід із змісту, хоча титульна сторінка вважається першою сторінкою курсової роботи).

10) У кінці роботи, після списку використаних джерел, здобувач вищої освіти повинен поставити дату її фактичного завершення і власноручний підпис.

11) Крім обов'язкових елементів курсова робота може включати додатки - витяги з нормативних актів, копії процесуальних та інших документів, зразки анкет, за якими проводилось узагальнення юридичної практики, дані соціологічних досліджень, таблиці, схеми тощо. Додатки оформляються аналогічно представленим додаткам у відповідних методичних рекомендаціях.

12) Для підтвердження власних аргументів посилання на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити *цитати*. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги щодо цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз “так званий”;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, на кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і давати відповідні посилання на джерело).

3.2 Керівництво курсовою роботою

Керівництво курсовою роботою здійснюється з метою надання здобувачу вищої освіти необхідної допомоги в процесі її написання, а також здійснення контролю за дотриманням тих вимог, які ставляться до курсової роботи у вузі. Основними формами керівництва курсовою роботою є:

- попередні консультації;
- погодження плану курсової роботи і визначення індивідуального завдання;
- поточні консультації;
- перевірка курсової роботи;
- написання відгуку (рецензії) на курсову роботу;
- консультація щодо захисту курсової роботи.

Попередні консультації. Попередні консультації, зокрема включають:

- загальну консультацію з поясненням основних вимог до курсової роботи (форма виконання, обсяг, терміни написання, особливості змісту окремих розділів тощо);
- поради щодо бібліографії (необхідний обсяг нормативного матеріалу, основні монографічні роботи з теми, останні публікації в періодиці, зарубіжні джерела, методика складання списку літератури тощо);
- рекомендації щодо використання в курсовій роботі матеріалів юридичної практики (перш за все неопублікованої) та інших матеріалів ілюстративного характеру.

У результаті попередніх консультацій здобувач вищої освіти має одержати чіткі і конкретні орієнтири того, що являє собою курсова робота і що він має зробити на початковому етапі її написання.

Погодження плану курсової роботи і визначення індивідуального завдання. Як правило, ця форма керівництва курсовою роботою передбачає:

- рекомендації здобувачу вищої освіти щодо опрацювання тих джерел, які необхідні для складання плану курсової роботи;
- ознайомлення з планом курсової роботи, запропонованим здобувачем вищої освіти;
- оцінка запропонованого плану; якщо потрібно - формулювання зауважень і пропозицій щодо плану та їх обговорення зі здобувачем вищої освіти.

У результаті на цьому етапі повинен бути вироблений і узгоджений основний варіант (кілька варіантів) плану курсової роботи, а також, керуючись планом роботи, керівник дає здобувачу вищої освіти індивідуальне завдання.

Поточні консультації. Поточні консультації проводяться під час звернення здобувача вищої освіти до наукового керівника і можуть стосуватися:

- а) узагальнення юридичної, перш за все правозастосовчої практики, та опрацювання інших матеріалів (розроблення анкет, їх заповнення, методика узагальнення, робота з архівними матеріалами тощо);
- б) використання практичних матеріалів у курсовій роботі (наведення витягів з процесуальних документів, статистичних даних, окремих положень з узагальнень правозастосовчої практики тощо);
- в) уточнення позиції здобувача вищої освіти щодо окремих спірних питань, які розглядаються в курсовій роботі;
- г) формулювання пропозицій щодо вдосконалення законодавства та юридичної практики, інших рекомендацій практичного характеру.

У результаті поточних консультацій здобувач вищої освіти має одержати від керівника конкретну допомогу у вирішенні тих питань, які виникають у нього в процесі створення першого варіанта курсової роботи.

Перевірка курсової роботи. Перевірка курсової роботи починається з перевірки її першого варіанта, підготовленого здобувачем вищої освіти. За домовленістю між керівником і здобувачем вищої освіти це може бути поетапна перевірка окремих

розділів (глав) курсової роботи, що здійснюється у ході її написання, або перевірка першого варіанту курсової роботи в цілому.

Ознайомлюючись з текстом відповідного розділу (глави), керівник формулює конкретні зауваження та інші міркування на полях чи на окремому листку. Він дає загальну оцінку всього розділу, в якій, зокрема вказує:

- наскільки представлений варіант відповідає вимогам, встановленим до написання курсової роботи;
- зауваження, які на думку керівника обов'язково повинні враховуватися здобувачем вищої освіти при доопрацюванні;
- зауваження та рекомендації, які бажано врахувати для підвищення рівня якості курсової роботи.

Після доопрацювання здобувач вищої освіти повторно подає керівникові, як правило, лише ті частини курсової роботи, яких безпосередньо стосувались зауваження та рекомендації. Керівник, якщо потрібно, формулює нові зауваження та рекомендації.

Якщо здобувач вищої освіти відмовляється враховувати зауваження чи рекомендації керівника курсової роботи, останній попереджає здобувача вищої освіти про те, які наслідки, на його думку, це матиме - негативний відгук, зниження оцінки курсової роботи під час її захисту, можливий недопуск до захисту взагалі тощо.

Результатом перевірки керівником одного чи кількох варіантів курсової роботи мають бути зроблені конкретні висновки щодо відповідності представленого варіанта тим вимогам, які ставляться до курсової роботи в вузі.

Написання відгуку на курсову роботу. Після подання здобувачем вищої освіти остаточного варіанта курсової роботи керівник пише офіційний відгук на нього. Зміст такого відгуку залежить від конкретних висновків, які керівник зробив після перевірки остаточного варіанта курсової роботи.

Якщо поданий варіант, на думку керівника, повністю відповідає вимогам, що ставляться до курсової роботи у вузі, керівник у загальній формі відзначає це у відгуку і робить висновок про можливість допуску його до захисту.

Якщо поданий варіант, на думку керівника, в основному відповідає вимогам, що ставляться до курсової роботи у вузі, він відзначає це у відгуку. Одночасно керівник може навести конкретні недоліки поданого варіанта роботи, а також вказати, які його зауваження не були враховані здобувачем вищої освіти. У кінці відгуку він робить висновок про можливість допуску поданого варіанта роботи до захисту.

У випадку, коли поданий варіант, на думку керівника, в цілому не відповідає вимогам, що ставляться до курсової роботи у вузі, він відзначає це у відгуку. Одночасно керівник зобов'язаний навести найбільш істотні недоліки поданого варіанта, а також вказати, які його зауваження не були враховані здобувачем вищої освіти. У кінці відгуку він робить висновок про неможливість допуску поданого варіанта курсової роботи до захисту.

3.3 Захист курсової роботи

Такий захист відбувається за участю керівника курсовою роботою та асистента і проходить за певною процедурою. Вона передбачає:

- виступ здобувача вищої освіти;

- виступ рецензента;
- запитання рецензента та присутніх до студента та його відповіді;
- відповіді студента на зауваження рецензента та інших осіб;
- оцінка курсової роботи з урахуванням її захисту.

Виступ студента. Здобувача вищої освіти готує тези свого виступу чи повний його текст, як правило, заздалегідь. Термін виступу встановлюється в межах 7-10 хвилин. Текст виступу включає:

- обґрунтування студентом актуальності обраної ним теми курсової роботи;
- визначення предмета та меж дослідження;
- висвітлення найбільш важливих теоретичних і практичних проблем з теми роботи, визначення власної позиції щодо спірних питань;
- конкретні висновки, пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення законодавства, поліпшення юридичної практики, подальших наукових досліджень з теми курсової роботи тощо.

Текст курсової роботи та виступ студента є підставою для попередніх висновків щодо оцінки курсової роботи, сумлінності та самостійності студента в роботі над обраною темою дослідження.

Запитання і відповіді. Після виступу здобувач вищої освіти повинен відповісти на запитання, які можуть бути поставлені йому присутніми. Ставити запитання мають всі присутні на захисті курсової роботи особи. Запитання повинні стосуватися змісту чи форми курсової роботи, а також окремих положень, сформульованих здобувачем вищої освіти під час його виступу.

Відповіді на запитання мають бути короткими, аргументованими і конкретними. Вони повинні показати рівень загальної юридичної грамотності та рівень його підготовки за обраною темою дослідження.

Термін здачі та рецензування курсової роботи. Термін подання підготовленої і належним чином оформленої курсової роботи на кафедру для рецензування визначається з урахуванням навчального плану відповідної форми навчання та особливостей його виконання в поточному навчальному році.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота вважається захищеною, якщо:

- студент володіє теоретичними знаннями щодо термінів і понять, положень відповідної нормативної бази, методики розрахунків
- студент зміг пояснити всі наведені в роботі дані та обґрунтувати розрахунки і результати запропонованих заходів.

Розподіл балів за результатами виконання та захисту курсової роботи за шкалою ECTS наведено в таблиці 4.1.

Таблиця 4.1 – Розподіл балів за результатами та захисту КР

Критерії оцінки виконання та захисту курсової роботи	Розподіл балів за розділами КР			Усього балів за ECTS
	теоретичний	розрахунковий	проектний	
1	2	3	4	5
Правильність підбору матеріалу	0... 10	0... 10	0... 10	0... 30
Правильність оформлення та виконання розрахунків	0... 10	0... 10	0... 10	0... 40
Володіння матеріалом на захисті	0... 10	0... 20	0... 10	0... 10
Усього балів	0... 30	0... 40	0... 30	0... 100

Співвідношення сформованої шкали оцінювання написання та захисту курсової роботи зі шкалою ECTS та існуючою в Україні 5-бальною шкалою оцінки наведено в таблиці 4.2:

Таблиця 4.2 – Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів за шкалою ECTS	Оцінка за шкалою ECTS
5 – „відмінно”	100 - 90	A
4 – „добре”	89 - 82	B
4 – „добре”	81 - 75	C
3 – „задовільно”	74 - 66	D
3 – „задовільно”	65 - 60	E
2 – „незадовільно”	59 - 0	FX

- «**ВІДМІННО**» (A) – якщо виявлено: всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу; уміння вільно виконувати завдання; знання основної і додаткової літератури на рівні творчого використання; грамотне та логічне викладення інформації; самостійність роботи; наявність не більше 1-2 незначних помилок (через неуважність, обмовки); повнота виконання практичної частини; наявність висновків; обов’язкова наявність додатків.
- «**добре**» (B) – якщо виявлено: повні знання програмного матеріалу; успішне виконання завдань і засвоєння основної літератури на рівні аналогічного відтворення; логічна послідовність; зрозумілість викладеного матеріалу; наявність не більше 2-3 незначних помилок; можлива деяка неповнота відповіді; правильність виконання практичної частини; наявність висновків; обов’язкова наявність додатків;
- «**добре**» (C) – якщо виявлено: достатні знання програмного матеріалу; успішне виконання завдань і засвоєння основної літератури на рівні аналогічного відтворення; певна логічна послідовність; зрозумілість викладеного матеріалу; наявність не більше 3-4 незначних помилок; можлива деяка неповнота відповіді або невірність літературної мови, правильність виконання практичної частини, без суттєвих помилок; наявність висновків; бажана наявність додатків;
- «**задовільно**» (D) – якщо виявлено: не досить повні знання основного програмного матеріалу; здатність виконати завдання на рівні репродуктивного відтворення; наявність не більше 1-2 суттєвих помилок (на прикладі невміння використовувати знання в конкретній практичній ситуації); неповна відповідь; наявність висновків;
- «**задовільно**» (E) – якщо виявлено: не досить повні знання основного програмного матеріалу, недостатня здатність до виконання завдань на рівні репродуктивного відтворення; наявність не більше 2-3 суттєвих помилок (на прикладі невміння використовувати знання в конкретній практичній ситуації); неповна відповідь, незв’язна її побудова; наявність висновків, що не відтворюють завдання дослідження;

- «**незадовільно**» (FX) – якщо виявлено: відсутність знання або нерозуміння більшої або найбільш суттєвої частини матеріалу; суттєві помилки, які не виправлені; нелогічне викладання матеріалу; суттєві помилки при виконанні практичної частини; недосяжність мети практичної частини завдання; відсутність висновків;

ДОДАТКИ

Додаток А. - Зразок титульного аркушу курсової роботи

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА І СОЦІАЛЬНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра кримінального права та правосуддя

Петрова Ірина Іванівна

Курсова робота

з навчальної дисципліни: «Кримінальне право»

на тему: «Об'єктивна сторона кримінального правопорушення»

Курс Ш Група КЮ – 193

Науковий керівник:
д.ю.н., професор,
Коломієць Н.В.

Робота подана на кафедру
«__» __ 202_ р.

Робота допущена до захисту
____ Науковий керівник
«__» __ 202_ р.

Робота захищена з
оцінкою ____
“__” “__” 202_ р.

____ **Голова комісії**

____ **Член комісії**

Чернігів 2023

Я, _____, підтверджую, що дана робота є моєю власною письмовою роботою, оформленою з дотриманням цінностей та принципів етики і академічної доброчесності відповідно до Кодексу академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка». Я не використовував/ла жодних джерел, крім процитованих, на які надано посилання в роботі.

Дата

Підпис

Додаток Б. - Зразок оформлення змісту курсової роботи (ця сторінка розміщується після титульної)

ЗМІСТ

ЗМІСТ ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	3
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1 КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЄДНОСТІ СУДОВОЇ ЮРИСДИКЦІЇ	10
1.1. Вчення про судове право як базис судового процесу	10
1.2. Єдність судового процесу як основа єдності судової юрисдикції	15
1.3. Єдність судової юрисдикції та її вплив на організацію і діяльність вищих спеціалізованих судів України	22
Висновки до розділу 1	25
РОЗДІЛ 2 ПРАВОВИЙ СТАТУС ВИЩИХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ СУДІВ В УКРАЇНІ	26
2.1. Становлення і розвиток законодавства про вищі спеціалізовані суди.....	26
2.2. Загальнотеоретичне розуміння природи і змісту правового статусу вищого спеціалізованого суду як державного органу	30
2.3. Роль і місце вищих спеціалізованих судів України у системі судової влади	35
Висновки до розділу 2	38
ВИСНОВКИ.....	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	41

(приклади складання планів курсової роботи із Загальної та Особливої частини)

1. Приблизний план курсової роботи на прикладі тем Загальної частини:

а) «Суб'єкт кримінального правопорушення»

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТЯ І ВИДИ СУБ'ЄКТУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

- 1.1. Поняття суб'єкту кримінального правопорушення
- 1.2. Класифікація видів суб'єкту кримінального правопорушення
- 1.3. Фізична особа як суб'єкт кримінального правопорушення
- 1.4. Спеціальний суб'єкт злочину
- 1.5. Юридична особа як суб'єкт кримінальної відповідальності

РОЗДІЛ 2. ОЗНАКИ СУБ'ЄКТУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

- 2.1. Осудність: поняття та критерії
- 2.2. Неосудність: поняття та критерії
- 2.3. Вік, з якого настає кримінальна відповідальність

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

б) «Поняття та загальна характеристика множинності кримінальних правопорушень»

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ МНОЖИННОСТІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

- 1.1. Поняття та значення множинності кримінальних правопорушень у теорії кримінального права
- 1.2. Ознаки множинності кримінальних правопорушень
- 1.3. Види множинності кримінальних правопорушень

РОЗДІЛ 2. ОДИНИЧНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ ЯК СТРУКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ МНОЖИННОСТІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

- 2.1. Поняття та значення одиничного кримінального правопорушення у теорії кримінального права
- 2.2. Види одиничних кримінальних правопорушень

РОЗДІЛ 3. СУКУПНІСТЬ, ПОВТОРНІСТЬ ТА РЕЦИДИВ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ЯК ВИДИ МНОЖИННОСТІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

- 3.1. Сукупність кримінальних правопорушень
- 3.2. Повторність кримінальних правопорушень

3.3. Рецидив кримінальних правопорушень
ВИСНОВКИ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

2. Приблизний план курсової роботи на прикладі тем Особливої частини:

а) *«Поняття, види та загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України»*

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

1.1. Національна безпека як об'єкт злочинного посягання.

1.2. Поняття злочинів проти основ національної безпеки України.

1.3. Система злочинів проти основ національної безпеки України.

РОЗДІЛ 2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

2.1. Історія розвитку законодавства про відповідальність за злочини проти основ національної безпеки.

2.2. Характеристика об'єктивних ознак складів злочинів проти основ національної безпеки.

2.3. Характеристика суб'єктивних ознак складів злочинів проти основ національної безпеки.

РОЗДІЛ 3. СПЕЦІАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

3.1. Санкції за злочини проти основ національної безпеки України.

3.2. Звільнення від кримінальної відповідальності за злочини проти основ національної безпеки.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

б) *«Приховування злочину (ст. 396 КК)»*

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 396 КК «ПРИХОВУВАННЯ ЗЛОЧИНУ»

1.1. Місце кримінального правопорушення, передбаченого ст. 396 КК «Приховування злочину» серед кримінальних правопорушень, які посягають на відносини, що забезпечують своєчасне розкриття та припинення злочинних посягань

1.2. Поняття та ознаки приховування злочину у теорії кримінального права

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДУ КРИМІНАЛЬНОГО

ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 396 КК «ПРИХОВУВАННЯ ЗЛОЧИНУ»

2.1. Характеристика об'єктивних ознак складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 396 КК «Приховування злочину».

2.2. Характеристика суб'єктивних ознак складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 396 КК «Приховування злочину».

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

(зразок оформлення списку використаних джерел)

**Приклади оформлення списку використаних джерел,
відповідно до ДСТУ 8302:2015**

1. Однотомні видання

один автор

Рябчинська О. П. Система покарань в Україні: поняття, значення та принципи побудови: Монографія. Запоріжжя: Акцент Інвест-трейд, 2013. 448 с.

Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина: Навч. посібн. Вид. 3, перероб. та доп. Київ : Алерта, 2014. 352 с.

два автори

Сташис В. В., Бажанов М. И. Преступления против личности в УК УССР и судебной практике. Изд. 2-е, испр. и доп. Харьков: Вища шк., 1987. 216 с.

Зінченко І. О., Тютюгін В. І. Множинність злочинів: поняття, види, призначення покарання: Монографія / За заг. ред. В. І. Тютюгіна. Харків: ФІНН, 2008. 336 с.

три автори

Сичевський В. В., Харитонов Є. І., Олейніков Д. О. Науково-практичний коментар до розділу I Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України) / Служба безпеки України. Харків: Право, 2016. 232 с. (Бібліотека слідчого).

чотири і більше авторів

Колективні політичні права і свободи людини та громадянина в Україні: проблеми теорії та практики: монографія / Є. І. Григоренко та ін.; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків: [б. в.], 2013. 352 с.

автор (и) та редактор (и) / упорядник (и)

Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України: навч. посіб. / ред. А. Х. Степанюк. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 624 с.

Постанови пленумів Верховного суду України та вищих спеціалізованих судів України в кримінальних та адміністративних провадженнях: (ОФЦ. ТЕКСТ) / Упоряд. С. А. Кузьмін, М. С. Кучеренко. Київ: ПАЛІВОДА А. В., 2015. 736 с.

автор (и) та перекладач (і)

Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях / вступ. ст. Н. И. Панова; пер. с итал. М. М. Исаев. Киев: Ин Юре, 2014. 240 с. (Памятники правовой мысли).

без автора

Конституція України: наук.-практ. комент. / редкол.: В. Я. Тацій (голова) та ін. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2012. 1128 с.

Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.09. 2016 року: Офіц. текст. Київ: Алерта, 2016. 192 с.

Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства / ред. М. І. Хавронюк. Київ: Дакор, 2016. 496 с.

Протидія терористичній діяльності: міжнародний досвід і його актуальність для України: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 30 верес. 2016 р. Київ: Нац. акад. прокуратури України. 2016. 432 с.

2. Багатотомні видання

Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. / Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім.

Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. Т. 1: Історія держави і права України. 848 с.

Кримінальне право України. Загальна частина: підручник: у 2 т. / В. І. Борисов, В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 5-те вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2015. 528 с.

Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2-х т. / за заг. ред. П. П. Андрушка, В. Г. Гончаренка, Є. В. Фесенка. 3-тє вид., перероб. та доп. Київ: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. Т. 1. 964 с.

3. Інші видання

автореферати дисертацій

Яворська В. Г. Забезпечення єдності застосування кримінального законодавства України актами судового тлумачення: автореф. дис ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Львів. держ. ун-т вн. Справ. Львів, 2012. 18 с.

дисертації

Ткаченко В. В. Вчинення злочину за попередньою змовою групою осіб за кримінальним кодексом України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2013. 234 с.

Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації: дис... д-ра юрид. наук: 12.00.08 / Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. К., 2007. 557 арк. Бібліогр.: арк. 475-557.

архівні документи

Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. *ЦДАВО України* (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.

стандарти

ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).

ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ 3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).

бібліографічні покажчики

Володимир Володимирович Сташис: (до 85-річчя від дня народж. та 60-річчя наук.-пед. і громад. діяльності) / Нац. акад. прав. наук України; упоряд.: В. І. Борисов, В. І. Тютюгін, Л. М. Демидова. Харків: Право, 2010. 108 с. (Біографія і бібліографія вчених-правознавців).

Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992–2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків: Одиссей, 2003. 128 с.

4. Частина видання

розділ книги

Даньшин І. М. Злочини проти громадського порядку та моральності. *Кримінологія. Загальна та Особлива частини*: підручник / ред. В. В. Голіна. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2009. Розд. 15. С. 138–145.

Тацій В. Я. Повертаючись до питання боротьби зі злочинами у сфері приватизації. *Тацій В. Я. Вибрані статті, виступи, інтерв'ю*. Харків: Право, 2010. С.221–229.

Хряпінський П. Кримінально-правові засоби заохочення у публічному праві України. *Правовий вплив на неправомірну поведінку: актуальні грані*: монографія / за ред.: О. В. Козаченко, Є. Л. Стрельцов. Миколаїв: Іліон, 2016. С. 87–109.

тези, доповідь

Шаповал В. Свобода та "природні права" людини як основа людського виміру права. *Антропологія права: філософський та юридичний виміри (стан, проблеми, перспективи)*: матеріали першого всеукр. круглого столу, м. Львів, 16–17 верес. 2005 р. Львів: Край, 2006. С. 286–295.

стаття довідкового видання

Баулін Ю. В. Обставини, що виключають злочинність діяння. *Великий енциклопедичний юридичний словник* / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ: Юрид. думка, 2007. С. 550.

стаття з продовжуваного видання

Семенюк О. Г. Заходи безпеки в системі охорони державної таємниці. *Держава і право. Юридичні науки*. Київ, 2016. Вип. 72. С. 152–166.

стаття з періодичного видання (журнал, газета)

Карпушева І. Ю. Суспільно небезпечна дія та інститут призначення покарання: перспективи розвитку. *Проблеми правознавства і правоохоронної діяльності*. 2009. № 2. С. 277–285.

Тацій В. Я., Тютюгін В. І., Пономаренко Ю. А. Виклики сучасності і кримінальне право. *Голос України*. 2016. 29 січ. (№ 16). С. 6–7.

рецензії

Биков О. Нагальність оптимального міжнародно-правового врегулювання глобальних біоетичних проблем сучасності. *Віче*. 2016. № 1/2. С. 20–21. Рец. на кн.: Третьякова В. Г. Міжнародно-правове регулювання глобальних біоетичних проблем: монографія. Київ: Кондор, 2013. 407 с.

5. Електронні ресурси

Аналіз стану здійснення судочинства в 2015 році (за даними судової статистики). URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/D7F9F72E78DA88ECC2257F730036F282](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/D7F9F72E78DA88ECC2257F730036F282) (дата звернення: 17.03.2017).

Переширко О. С. Неправомірна вигода як предмет підкупу особи, яка надає публічні послуги. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. № 1. С. 184–187. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2018/51.pdf (дата звернення: 25.03.2018).

6. Законодавчі та нормативні документи

Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с.

Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.

Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. *Голос України*. 2015. 10 черв. (№ 101). С. 4.

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Дата оновлення: 12.03.2017. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page> (дата звернення: 17.03.2017).

Про порядок класифікації надзвичайних ситуацій: постанова Каб. Міністрів України від 15.06.1998 р. № 1099. *Офіційний вісник України*. 1998. № 28. Ст. 1062.